

joka voi vaikuttaa säähän tai kaupungin resursseihin. KUVAT: Riku Hasari

puolelle

lajien käyttöön. Sekä pari urheiluhallia, joista käsin aluetta nykyään hoidetaan ja valvotaan.

Useiden urheilijapolvien kasvua kentän laidalta seurannut Valtso on varsin tyytyväinen nykyisiin olosuhteisiin. Tosin pallokenttien peruskunnostus olisi ajankohtainen.

–Näitä ei ole koskaan rakennettu perustuksiltaan pallokentiksi, vaan ne on vain tasattu. Mutta silloin otteluita ja harjoituksia jouduttaisiin siirtämään muualle.

Alussa asiat tehtiin pitkälti käsityönä ja koneet tulivat isommista määrin avuksi vasta 1980-luvun lopulta lähtien.

–Tekonurmen tulo oli kenttien hoidon kannalta ehkä suurin uudistus. Kaikki haluavat pelata sillä, joten nurmikentät pysyvät nyt paljon paremmassa kunnossa.

VALTSU on työn puolesta viettänyt paljon aikaa kentillä ja kaukoaloissa, mutta itse hän on enemmän kestävyyslajien ystävä.

Maalla kasvanut poika oli veljensä kanssa innokas hiihtäjä, kunnes harrastus jäi viljeinä teini-vuosina. Vasta kolmekymppisenä liikkuminen alkoi taas kiinnostaa.

–Tuli sellainen olo, että on pakko ruveta tekemään jotain kroppansa eteen, joten lähdin juoksemaan.

”Viimeisin Hämeenlinnan kaupunkimaratonini oli niin huono suoritus, että se on jäänyt oikeasti kismittämään. Ei niin huonoon suoritukseen voi lopettaa.”

VLADIMIR TSCHERNOV

Viimeinen Lehijärven lenkki oli Tschernovin ensimmäinen kisa ja seuraavaksi hän osallistui Pekka Kiviharjun järjestämään maratonitestiin, jossa hän tuli toiseksi. Seuraavalla kerralla hän oli nopein ja kipinä oli syttynyt.

–Koskisen Jokke tuli kysymään, tulenko Joken talliin juoksemaan ja minähän sanoin, että ilman muuta.

Hämeenlinnan Kisan paidassa Valtso on juossut 48 täysmaratonia Suomessa ja ulkomailla. Pari viime vuotta on tosin mennyt urheiluvammojen takia toimitsijatehtävissä.

Nyt vammat ovat kuitenkin taaksejäänyttä elämää ja ajatus maratonille lähtemisestä kutkuttaa taas mielessä.

–Viimeisin Hämeenlinnan kaupunkimaratonini oli niin huono suoritus, että se on jäänyt oikeasti kismittämään. Ei niin huonoon suoritukseen voi lopettaa.

Tavoitteena on testata kuntoa jollain sopivalla puolimaratonilla ja katsoa, josko rahkeet riittävät vielä täyspitkälle matkalle.

VAIKKA KAKSIVUOROTYÖ ulkona säässä kuin säässä alkoikin käydä raskaaksi pitkän työuran loppupuolella, on Vladimir pitänyt työstään ja työkavereistaan.

Selväksi on myös käynyt, että kaupunkilaiset pitävät liikunta- paikoistaan.

–Syksyllä, kun autojen ikkunat alkavat huurtua, täältä käydään jo kysymässä, onko jää valmiina. Se on odotettu asia.

YHTÄ ASIAA hän ei jää tänään päättävästä työstään kaipaamaan eläkepäivillään. Ne ovat kalkkikärret, joilla tehdään valkoiset viivat jalkapallokentille ja muille kesälajien pelipaikoille.

Tschernov ei ole koskaan laskenut, kuinka monta kilometriä hän on ensin kalkki- ja myöhemmin maalikärryjä työntänyt pitkän Pullerin pelikenttiä, joten tehdään se nyt hänen puolestaan.

Jalkapallokentällä on valkoista viivaa noin 600 metriä. Koska pelikaudella jokainen kenttä on pitänyt tehdä pahimmillaan useita kertoja päivässä kalkin kadotessa sateen ja pelaajien kenkien mukana, voisi Valtsun arvioida tehneen kolmisensataa kenttää vuodessa. Siitä kertyisi valkoista viivaa yli 5000 kilometriä, eikä mukaan ole edes laskettu kärryjen siirtelyä kentältä toiselle.

Yhtenäistä viivaa riittäisi siis Pullerin kentiltä aina Mongolian pääkaupunkiin Ulan Batoriin asti.

Eiköhän siinä ole ihan riittävästi yhden miehen työksi. **HÄSA**

Vaakunassa puhutaan harvinaisesta sairaudesta

Dystoniassa aivojen tahdonalaisten lihasten liikkeitä säätelevien osien toiminta on häiriintynyt.

Hämeen Sanomat
Hämeenlinna

Harvinaisesta dystoniasta keskustellaan Hämeenlinnassa Sokos Hotel Vaakunassa (Posentie 7) tulevana viikonloppuna lauantaina ja sunnuntaina.

Dystonia-päivillä paikalla on yhdistyksen edustajia ja sairastavia sekä esiintyjinä terveydenhuollon eri asiantuntijoita.

Syyskuu on kansainvälinen dystonia-tietoisuuden kuukausi. Dystonia on heikosti tunnettu sairaus, jonka takia oireita saatetaan tulkita väärin.

Dystonia on harvinainen lapsilla ja aikuisilla esiintyvä neurologinen liikehäiriö sairaus, jonka oireita ovat muun muassa lihasten tahdosta riippumattomia liikkeitä ja kivuliaita virheasentoja.

–Jouduin jäämään diagnoosin saatuaani lähes välittömästi pois töistä, sillä dystoniani vaikuttaa silmäluomista äänihuuliin, niskasta ja selästä ai-

na käsiin ja jalkoihin asti, kertoo multifokaalista dystoniaa sairastava Paula Happonen.

Pahimmillaan Happosella on kouristuskohtauksia koko kehossa.

–On surullista, kun edes kaikki neurologit eivät ennestään tunne sairauttani ja vakuutuslääkärit eivät neurologin lausunnosta huolimatta myönnä työkyvyttömyyttäni, sanoo Happonen.

”Dystoniani vaikuttaa silmäluomista äänihuuliin, niskasta ja selästä aina käsiin ja jalkoihin asti.”

PAULA HAPPONEN

UUSI KANSALLINEN harvinaisten sairauksien ohjelma vuosille 2019–2023 valmistui kesällä, ja sen avulla pyritään parantamaan kaikkien harvinaissairaiden asemaa ja palveluita yli diagnoosirajojen.

Yksi ohjelmassa korostuva asia on harvinaissairaiden ja heidän läheistensä sekä potilasjärjestöjen hyödyntäminen palvelujen kehittämisessä.

Panssarilaiva vyöryy kirkossa urkusäestyksellä

Hämeen Sanomat
Hämeenlinna

Sergei Eisensteinin vuonna 1925 ohjaama neuvostoliittolainen mykkäelokuva *Panssarilaiva Potemkin* esitetään tänään perjantaina Hämeenlinnan kirkossa live-äestyksen kera.

Elävän elokuvamusiikin näytöksen esittävät **Mikko Helenius** (urut) ja **Tuomas Huhdanpää** (lyömäsoittimet).

Elokuva on ylistävä kuvaus tapahtumasta, jossa taistelulaiva Knjaz Potjomkin-Tavritseskin miehistö nousi kapinaan vuonna 1905. Tositapahtumiin elokuva perustuu löyhästi.

Elokuvaohjaaja ja -teoreetikko Eisenstein tunnettiin tyylistään korostaa enemmän elokuvan muotoa kuin sen sisältöä.

Esitys alkaa kello 22.10 osoitteessa Kirkkorinne 2.

Hohtoneulonnan SM ratkotaan iltahämärässä

Uutuutena on joukkuekilpailu.

Hämeen Sanomat
Hämeenlinna

Hohtoneulonnan suomenmestaruudesta kisaillaan tänään perjantaina kello 18.30 alkaen Wetterhoffintalossa osoitteessa Palokunnankatu 9.

SM-kilpailu on uudistunut: Yksilökilpailun lisäksi kisataan joukkuekilpailussa, jossa yhdessä tiimissä on oltava vähintään neljä neulojaa. Molemmista sarjoissa neulotaan sileää neuletta.

Leikkimielisessä kisassa neulotaan valopuikoilla hä-

määrässä. Kilpailuajassa eniten kerroksia neulonut voittaa. Innokkaimmat neulojat voivat kilpailla sekä yksilö- että joukkuekilpailussa.

Kilpailuun ilmoittaututaan sähköisellä ilmoittautumislomakkeella www.wetterhoff.fi-verkkosivuilla viimeistään perjantaina 27.9. kello 12 mennessä.

Viime vuonna suomenmestaruuden voitti yläkoululainen **Topi Lahtinen**.

Pimeän kaupan iltana Wetterhoff-myyrmälä on avoinna klo 21 asti. Ohjelmassa on esimerkiksi käsin värjättyjen lankojen Malabrigo-pop-up-tapahtuma.